

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Tertiam Partem Summæ Theologiæ. Cum Commentariis
Reuerendiss. D. Thomæ de Vio Caietani Cardinalis S. Sixti, Et Opvscvlis
Eivsdem In tres Tomos distinctis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

Qvaestio XL. De modo conuersationis Christi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72797](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72797)

bant & redibant multi, & nec sparium manducandi habebant. Quandoque vero causa orationis, unde dicitur Luc. sexto. Factum est in illis diebus, exiit in montem orare, & erat pernoctans in oratione Dei. Vbi ait Ambrosius. * quod ad precepta virtutis suos informat exemplo. Quandoque vero, vt doceat fauorem humanum vitare, unde super illud Matth. quino. Videns Iesus turbas, ascendit in montem, dicit Chrysostomus. † Per hoc, quod non in ciuitate & foro, sed in monte & solitudine sedit erudit nos, nihil ad ostentationem facere. & a tumultibus abscedere, & maxime, cum de necessarijs disputare oporteat.

ARTICVLVS II.

Vtrum Christus austeram vitam in hoc mundo ducere debuerit.

AD SECVNDVM sic proceditur. Videtur, quod Christus debuerit austeram vitam ducere in hoc mundo. Christus enim multo magis predicauit perfectionem vitæ, quam Ioannes: sed Ioannes austeram vitam duxit, vt suo exemplo homines ad perfectionem vitæ prouocaret: dicitur enim Matth. tertio, quod ipse Ioannes habebat vestimentum de pilis camelorum, & zonam pelliceam circa lumbos suos, esca autem eius erat locustæ, & mel syluestre: quod exponens Chrysostomus. * dicit, Erat mirabile in humano corpore, tantam patientiam videre, quod & Iudæos magis attrahebat, ergo videtur quod multo magis Christum decuerit austeritas vitæ.

¶ Præterea. Abstinencia ad continentiam ordinatur: dicitur enim Osæ 4. Comedent, & non saturabuntur, fornicati sunt, & non cesauerunt: sed Christus continentiam in se seruauit, & alij seruandam proposuit, cum dicit Matt. 19 sunt eunuchi, qui se castiauerunt propter regnum celorum: qui potest capere capiat, ergo videtur, quod Christus in se, & in suis discipulis austeritatem vitæ seruare debuerit.

¶ Præterea. Ridiculum videtur, vt aliquis districtiorem vitam incipiat, & ab ea in laxiorem reuertatur: potest enim dici contra eum quod habetur Luc. 14. Hic homo capit ædificare, & non potuit cõsummare. Christus autem districtissimam vitam incepit, post baptismum manens in deserto, & ieiunans quadraginta diebus, & quadraginta noctibus, ergo videtur non fuisse cõgruum, quod post tantam vitæ districtiorem ad communem vitam rediret.

A SED CONTRA est, quod dicitur Matth. vndecimo. Venit Filius hominis manducans, & bibens.

RESPONDEO. Dicendum, quod (sicut dictum est *) congruum erat incarnationis fini, vt Christus non ageret solitariam vitam, sed cum hominibus conuersaretur: qui autem cum aliquibus conuersatur, conuenientissimum est, vt se eis in cõuersatione conformet, secundum illud Apostoli primæ ad Corinth. nono. Omnibus omnia factus sum, & ideo conuenientissimum fuit, vt Christus in cibo, & potu communiter se sicut alij haberet. vnde Augustinus * dicit contra Faustum, quod Ioannes dictus est non manducans neque bibens, quia illo victu, quo Iudæi utebantur, non utebatur. Hoc ergo nisi dominus vteretur, non in eius comparatione, manducans bibensque diceretur.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod dominus in sua conuersatione exemplum perfectionis dedit in omnibus, quæ per se pertinent ad salutem. Ipsa autem abstinentia cibi & potus, non per se pertinet ad salutem, secundum illud Rom. 1. Non est regnum Dei esca & potus. Et August. * dicit in lib. de Questionibus Euang. exponens illud Matth. 11. Iustificata est sapientia a filijs suis: quia scilicet sancti Apostoli intellexerunt regnum Dei non esse in esca, & potu, sed in æquanimitate tolerandi, quos nec copia subleuat nec deprimit egestas. Et in 3. * de doctrina Christiana dicit, quod in omnibus talibus non vitus rerum, sed libido ventis in culpa est. Vtraque autem vita est licita & laudabilis, vt scilicet aliquis a consortio hominũ segregatus abstinentiam seruet, & vt in societate aliorum positus, cõmuni vita utatur. & ideo Dominus voluit vtriusque vitæ exemplum dare hominibus. Ioannes autem (sicut Chrysostomus dicit super Matth.) nihil plus ostendit præter vitam & iustitiam: Christus autem & a miraculis testimonium habebat, dimittens ergo Ioannem ieiunio fulgere, ipse contraria in cessit via, ad mensam intrans publicanorum, & manducans, & bibens.

AD SECVNDVM dicendum, quod sicut alij homines per abstinentiam consequuntur virtutem continendi, ita etiam Christus in se & in suis discipulis per virtutem suæ diuinitatis carnem comprimebat. vnde sicut Matth. nono dicitur, Pharisei, & discipuli Ioannis ieiunabant, non autem discipuli Christi: quod exponens Beda dicit, * quod Ioannes vinum & siceram non bibit: quia illi abstinentia meritum auget, cui potentia nulla inerat natura. Dominus autem, cui naturaliter suppetebat delicta donare, cur eos declinaret, quos abstinentibus poterat reddere puriores?

AD TERTIVM dicendum quod sicut Chrysostomus * dicit super Mattha. Vt dicas quàm magnum bonum est ieiunium, & qualiter scutum est aduersus diabolum, & quoniam post baptismum non lasciuia, sed ieiunio intendere oportet, & ipse ieiunauit, non eo indigens, sed nos instruens: non autem ultra processit ieiunando, quàm Moyses & Helias, ne incredibilis uideretur carnis assumptio: secundum mysterium autem, vt Gregorius * dicit, quadragenarius numerus exemplo Christi ieiunio custoditur: quia virtus decalogi per libros quatuor sancti euangelij impletur: denarius enim quater ductus, in quadragenarium surgit. Vel quia in hoc mortali corpore ex quatuor elementis subtilissimus, per cuius uoluntatem, præceptis dominicis contrahimus, quæ

Tertia S. Thoma. S per

Hom. 1. in Luc. 6. cap. 1. De oratione le. ante med. rom. 1.

Super Questionibus quatuordecim Aristotelis secundum.

In 1. q. 1. ad 1.

Hom. 1. in Mattha. 11. ad 1.

In cap. 1. Mattha.

In 1. q. 1. ad 1.

Art. præce.

lib. 16. c. 30. ante med. tom. 6.

lib. 2. ca. 11. ante med. om. 4.

lib. 1. ca. 12. par. 1. pri. tom. 2.

supra illud Marci 2. Quare discipuli tui non ieiunant? Et c. 22. secundum ord. Bede 102. Hom. 17. in Mat. non re more a pri. tom. 2.

Hom. 16. in euang. post med. illius.

